

NARODOWY
BANK POLSKI

Sierpień – październik 2021 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Sierpień – październik 2021 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2021 r.

Materiał opracował:
Departament Zagraniczny
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej

Autorzy:
Agnieszka Alińska
Agnieszka Brewka
Anna Dobrzańska
Magdalena Gąsior
Małgorzata Grotte
Małgorzata Kloc-Konkołowicz
Martyna Migąła
Joanna Surąła
Aleksandra Wesołowska
Dominik Wiśniewski
Honorata Wyganowska

Redakcja:
Magdalena Gąsior

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com

Narodowy Bank Polski
00-919 Warszawa
ul. Świętokrzyska 11/21
www.nbp.pl

© Copyright Narodowy Bank Polski, 2021

Spis treści

Najważniejsze w numerze:	4
1. Komisja Europejska	5
1.1. Pomoc państwa: sekurytyzacja syntetyczna w ramach europejskiego funduszu gwarancyjnego	5
1.2. Przygotowania do emisji zielonych obligacji	5
1.3. Komunikat KE: porozumienie z Chorwacją w sprawie rozpoczęcia przygotowań do produkcji monet euro	6
1.4. Next Generation UE: czwarta emisja obligacji	6
1.5. Orędzie o stanie Unii	6
1.6. Sprawozdanie z działalności w ramach instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej	7
1.7. Pakiet legislacyjny dotyczący przeglądu unijnych przepisów ubezpieczeniowych	8
1.8. Jedenasty raport o stanie gospodarki Grecji	9
1.9. Komunikat dotyczący funkcjonowania instrumentu REACT-EU	9
1.10. Pierwsza emisja zielonych obligacji w ramach Next Generation EU	10
1.11. Komunikat w sprawie wzrostu cen energii	10
1.12. Propozycje nowych rozwiązań dotyczących wdrażania protokołu w sprawie Irlandii i Irlandii Północnej	11
1.13. Publikacja programu prac KE na 2022 r.	11
1.14. Przegląd zarządzania gospodarczego w UE	12
1.15. Pakiet legislacyjny zmieniający unijne przepisy dotyczące sektora bankowego	12
2. Rada Europejska	14
2.1. Posiedzenie Rady Europejskiej, 21–22 października	14
3. Eurogrupa	15
3.1. Posiedzenie Eurogrupy, 10 września	15
3.2. Posiedzenie Eurogrupy, 4 października	15
4. Rada Unii Europejskiej	16
4.1. Wideokonferencja ministrów gospodarki i finansów, 6 września	16
4.2. Nieformalne spotkanie ministrów gospodarki i finansów, 10–11 września	16
4.3. Posiedzenia Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych, 5 i 28 października	16
5. Europejski Bank Centralny	18

5.1. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej	18
5.2. Publikacja pakietu materiałów wykorzystywanych na potrzeby przeglądu strategii polityki pieniężnej EBC	19
5.3. Wyniki październikowego badania akcji kredytowej banków strefy euro	19
5.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	20
6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	21
6.1. Raport w sprawie oceny ryzyka funkcjonowania niebankowych instytucji pośrednictwa finansowego	21
6.2. Opracowanie na temat korzyści z wykorzystania identyfikatora podmiotu prawnego przy monitorowaniu ryzyka systemowego	21
6.3. Nota na temat monitorowania wpływu na stabilność finansową fiskalnych działań pomocowych podejmowanych w związku z pandemią COVID-19	22
6.4. Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego	22
7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	25
7.1. Raport dotyczący działalności kolegiów <i>resolution</i> w 2020 r.	25
7.2. Raport w sprawie planów finansowania się banków	25
7.3. Raport Europejskich Urzędów Nadzoru w sprawie czynników ryzyka dla systemu finansowego w UE	26
7.4. Raport w sprawie oceny wpływu wymogów Bazylei III na sektor bankowy	27
7.5. Nota w sprawie ryzyka związanego z wprowadzaniem zamienników likwidowanych kluczowych wskaźników referencyjnych	28
7.6. Opinia w sprawie planów przedłużenia przez władze szwedzkie obowiązywania instrumentu makroostrożnościowego wprowadzonego na podstawie art. 458 CRR	28
8. Inne	30
8.1. Decyzja Zjednoczonego Królestwa o ponownym przedłużeniu karencji w stosowaniu przepisów protokołu północnoirlandzkiego	30
Spis skrótów	31

Najważniejsze w numerze:

- **Pakiet legislacyjny dotyczący przeglądu unijnych przepisów ubezpieczeniowych**

Komisja Europejska (KE) przyjęła projekty dwóch dyrektyw dotyczących przeglądu przepisów Wypłacalność II. Celem przeglądu jest uodpornienie sektora ubezpieczeń i reasekuracji na przyszłe kryzysy oraz lepsza ochrona klientów, a także zwiększenie wkładu europejskich ubezpieczycieli w finansowanie odbudowy Europy po pandemii COVID-19, postęp w budowaniu unii rynków kapitałowych i skierowanie funduszy do tzw. Europejskiego Zielonego Ładu. Szacunki KE wskazują, że planowane zmiany w perspektywie krótkoterminowej mogą prowadzić do udostępnienia w Unii Europejskiej (UE) kapitału w optymistycznym scenariuszu – nawet 90 mld euro.

[więcej w pkt 1.7](#)

- **Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego**

Podczas wrześniowego posiedzenia Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) dyskutowano na temat kluczowych czynników ryzyka w UE, w tym związanych z pandemią COVID-19. W związku ze spadkiem prawdopodobieństw, że zrealizuje się scenariusz skrajny oraz ryzyka przeniesienia się kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 na sektor bankowy Rada Generalna podjęła decyzję o nieprzedłużaniu obowiązywania Zalecenia ESRB w sprawie ograniczenia podziału dochodów w czasie pandemii COVID-19. Rada Generalna zaakceptowała również dwa raporty dotyczące oceny nastawienia polityki makroostrożnościowej, które zostaną opublikowane w najbliższych miesiącach.

[więcej w pkt 6.4](#)

- **Pakiet legislacyjny zmieniający unijne przepisy dotyczące sektora bankowego**

KE przyjęła 27 października pakiet legislacyjny (*Banking Package 2021*), który wprowadza zmiany w przepisach dotyczących sektora bankowego – aktach prawnych w sprawie wymogów kapitałowych (Capital Requirements Directive / CapitalRequirements Regulation, CRD/CRR). Celem nowych regulacji jest zwiększenie odporności banków europejskich oraz wspieranie ożywienia gospodarczego w UE po pandemii COVID-19. Przedstawione propozycje legislacyjne wdrażają końcowe postanowienia reformy Bazylea III, uwzględniając jednocześnie specyfikę UE i unikając znacznego wzrostu wymogów kapitałowych.

[więcej w pkt 1.15](#)

1. Komisja Europejska

1.1. Pomoc państwa: sekurytyzacja syntetyczna w ramach europejskiego funduszu gwarancyjnego

KE poinformowała 16 sierpnia 2021 r., że zatwierdziła (na podstawie unijnych zasad pomocy państwa) wprowadzenie nowego produktu – gwarancji na transze syntetycznej sekurytyzacji w ramach europejskiego funduszu gwarancyjnego zarządzanego przez grupę Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Celem tej inicjatywy jest pomoc przedsiębiorstwom dotkniętym pandemią COVID-19 z 22 uczestniczących państw członkowskich¹. Nowy produkt ma wspierać udzielanie przez pośredników finansowych kredytów i pożyczek małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) oraz zapobiec przeznaczaniu zasobów tych pośredników na aktywa o niższym ryzyku niż kredyty i pożyczki dla MŚP. Oczekuje się, że dzięki wykorzystaniu gwarancji zostaną uruchomione nowe kredyty i pożyczki dla MŚP dotkniętych pandemią COVID-19 na kwotę co najmniej 13 mld euro. Ma to pomóc w osiągnięciu ogólnego celu [europejskiego funduszu gwarancyjnego](#)², tj. uruchomieniu w uczestniczących państwach członkowskich dodatkowego finansowania o wartości do 200 mld euro.

1.2. Przygotowania do emisji zielonych obligacji

KE [poinformowała](#) 7 września br. o przyjęciu [ram prawnych](#) dotyczących zielonych obligacji, które zostaną wyemitowane przez KE do kwoty 250 mld euro, czyli 30% łącznej wartości emisji w ramach instrumentu odbudowy Next Generation EU. Ustalenia te dają inwestorom gwarancję, że pozyskane środki zostaną przeznaczone na tzw. zielone projekty, i zobowiązują KE do przedstawiania sprawozdania na temat oddziaływania na środowisko. Wpływy z emisji z obligacji ekologicznych Next Generation EU sfinansują część wydatków klimatycznych w ramach instrumentu na rzecz odbudowy i zwiększania odporności (Recovery and Resilient Facility, RRF)³. Reguły dotyczące zielonych obligacji Next Generation EU zostały opracowane zgodnie z zasadami emisji obligacji ekologicznych Międzynarodowego Stowarzyszenia Rynków Kapitałowych, które stanowią standard rynkowy dla papierów dłużnych tego typu. Po wyemitowaniu zielonych obligacji o wartości 250 mln euro UE stanie się największym na świecie emitentem takich papierów wartościowych. Pierwsza emisja zielonych obligacji została przeprowadzona 12 października 2021 r.⁴

¹ Państwa uczestniczące to: Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Szwecja i Włochy.

² Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z kwietnia 2020 r.

³ Każde państwo członkowskie musi przeznaczyć co najmniej 37% swojego krajowego planu odbudowy na inwestycje i reformy związane z klimatem.

⁴ Więcej na temat pierwszej emisji zielonych obligacji w [pkt 1.10](#).

1.3. [Komunikat KE](#): porozumienie z Chorwacją w sprawie rozpoczęcia przygotowań do produkcji monet euro

Dnia 10 września br., po posiedzeniu Eurogrupy⁵ w Brdo w Słowenii, KE i państwa członkowskie strefy euro zawarły z Chorwacją porozumienie w sprawie rozpoczęcia przygotowań do produkcji monet euro. Dzięki niemu po otrzymaniu zgody na przystąpienie do strefy euro Chorwacja będzie mogła uruchomić produkcję monet euro z własnym motywem narodowym.

Porozumienie zapewnia Chorwacji otrzymanie niezbędnej dokumentacji technicznej dotyczącej produkcji monet euro oraz przeprowadzenie, z pomocą KE i państw strefy euro, przygotowań do bicia monet. Przygotowania obejmują m.in. wybór chorwackich motywów narodowych na rewersach monet euro, zakup i produkcję narzędzi do bicia monet oraz testy produkcyjne, a także ustalenia w zakresie dystrybucji monet euro i wycofywania kundy chorwackiej z obiegu. Porozumienie stanowi jeden ze standardowych etapów przygotowań do przyjęcia euro. W przeszłości podobne porozumienia podpisały: Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta i Słowenia.

1.4. [Next Generation UE](#): czwarta emisja obligacji

KE poinformowała 14 września br. o kolejnej, czwartej emisji obligacji w ramach instrumentu Next Generation EU. Wyemitowano siedmioletnie obligacje z terminem zapadalności przypadającym 4 października 2028 r., o łącznej wartości 9 mld euro. W wyniku czterech dotychczasowych emisji obligacji KE pozyskała 54 mld euro w ramach Next Generation EU. Dzięki temu dokonała już pierwszych płatności na rzecz państw członkowskich w ramach RRF oraz innych programów budżetowych UE.

1.5. **Orędzie o stanie Unii**

W corocznym [orędziu](#) o stanie Unii, wygłoszonym w Parlamencie Europejskim (PE) 15 września br., przewodnicząca KE Ursula von der Leyen podsumowała ostatni rok pracy instytucji unijnych oraz przedstawiła przyszłe priorytetowe działania Komisji. UE zamierza działać w następujących obszarach:

- [Dalsza walka z pandemią](#). Przewodnicząca zapowiedziała kontynuację szczepień w Europie i przyspieszenie szczepień na całym świecie, a także lepsze przygotowanie UE do nasilenia się pandemii, w tym rozpoczęcie działalności przez Europejski Urząd ds. Gotowości i Reagowania na wypadek Stanu Zagrożenia Zdrowia.
- [Walka ze zmianą klimatu](#). KE planuje kontynuować wdrażanie Europejskiego Zielonego Ładu i ograniczanie emisji gazów cieplarnianych oraz powołać Społeczny Fundusz Klimatyczny,

---

⁵ Więcej na temat posiedzenia w [pkt 3.1](#).

który ma zaradzić tzw. ubóstwu energetycznemu⁶. W tej dziedzinie UE skupi się na wypełnianiu luk w globalnym finansowaniu działań na rzecz walki ze zmianą klimatu.

- Transformacja cyfrowa, która przyczyni się do tworzenia miejsc pracy i pobudzania konkurencyjności przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw. Zapowiedziano m.in., że wydatki na cyfryzację w ramach Next Generation EU⁷ przekroczą zakładany poziom 20%.
- Zapewnienie sprawiedliwszych warunków pracy i lepszej opieki zdrowotnej. W tym obszarze KE chciałaby wdrożyć europejski filar praw socjalnych i zaproponować nową europejską strategię w dziedzinie opieki zdrowotnej.
- Zacieśnienie współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony oraz pogłębienie partnerstwa UE z najbliższymi sojusznikami.
- Obrona europejskich wartości i swobód oraz ochrona praworządności.

Ursula von der Leyen przesłała także [list intencyjny](#) do Davida Maria Sassolego, przewodniczącego PE, i premiera Janeza Janšy – reprezentanta słoweńskiej prezydencji w Radzie UE. W liście tym szczegółowo przedstawiła działania prawodawcze i inne inicjatywy, które KE zamierza realizować w przyszłym roku⁸.

1.6. **Sprawozdanie z działalności w ramach instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej**

KE poinformowała 22 września br. o drugim sprawozdaniu dotyczącym skuteczności instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (*support to mitigate unemployment risks in an emergency, SURE*). Instrument ten służy ochronie miejsc pracy i dochodów przed skutkami pandemii COVID-19. W ramach SURE w 2020 r. wsparcie otrzymało około 31 mln osób, w tym 22,5 mln pracowników i 8,5 mln osób samozatrudnionych, czyli ponad jedna czwarta osób pracujących w 19 państwach członkowskich korzystających z instrumentu. Ponadto około 2,5 mln firm dotkniętych pandemią COVID-19 otrzymało środki z SURE. KE szacuje, że krajowe instrumenty rynku pracy wspierane przez SURE zmniejszyły liczbę bezrobotnych w krajach korzystających z tego programu w 2020 r. o prawie 1,5 mln. Jak dotąd zatwierdzono pomoc finansową na rzecz 19 państw członkowskich o łącznej wartości 94,3 mld euro, z czego wypłacono 89,6 mld euro. Z łącznej puli 100 mld euro z SURE państwa członkowskie mogą nadal otrzymać pomoc finansową w wysokości prawie 6 mld euro.

⁶ Gospodarstwo domowe można uznać za ubogie energetycznie, jeżeli ma trudności w zaspokojeniu swoich potrzeb energetycznych (ogrzewania, ciepłej wody, elektryczności) z powodu niskiego dochodu lub charakterystyk mieszkania.

⁷ Więcej na temat Next Generation EU w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z maja 2020 r.

⁸ Więcej na temat inicjatyw w [pkt 1.12](#).

1.7. Pakiet legislacyjny dotyczący przeglądu unijnych przepisów ubezpieczeniowych

KE [przyjęła](#) 22 września br. pakiet legislacyjny dotyczący przeglądu przepisów Wyłącalność II (Solvency II). Na pakiet składają się: projekt nowelizacji dyrektywy Wyłącalność II (dyrektywa 2009/138/WE) wraz z komunikatem KE w sprawie przeglądu dyrektywy Wyłącalność II, a także projekt nowej dyrektywy ustanawiającej ramy naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zakładów ubezpieczeń i reasekuracji. W następnej kolejności zmiany te zostaną uzupełnione aktami delegowanymi⁹.

Przegląd ma na celu uodpornienie sektora ubezpieczeń i reasekuracji na przyszłe kryzysy i lepszą ochronę klientów. Ma zwiększyć wkład europejskich ubezpieczycieli w finansowanie odbudowy Europy po pandemii COVID-19, przyspieszyć tworzenie unii rynków kapitałowych, a także spowodować, że większe fundusze zostaną przeznaczone na Europejski Zielony Ład¹⁰. Zgodnie z szacunkami KE planowane zmiany w perspektywie krótkoterminowej mogą prowadzić do uwolnienia w UE kapitału, według optymistycznego scenariusza, w wysokości nawet 90 mld euro.

KE przyjęła projekty dwóch dyrektyw dotyczących przeglądu przepisów Wyłącalność II. Celem przeglądu są: uodpornienie sektora ubezpieczeń i reasekuracji na przyszłe kryzysy oraz lepsza ochrona klientów, zwiększenie wkładu europejskich ubezpieczycieli w finansowanie odbudowy Europy po pandemii COVID-19, a także osiągnięcie postępu w budowie unii rynków kapitałowych i skierowanie funduszy do tzw. Europejskiego Zielonego Ładu. Szacunki KE wskazują, że planowane zmiany w perspektywie krótkoterminowej mogą prowadzić do uwolnienia w UE kapitału wynoszącego nawet 90 mld euro.

Proponowane zmiany w dyrektywie Wyłącalność II mają zapewnić:

- lepszą ochronę konsumentów i stabilne funkcjonowanie zakładów ubezpieczeń,
- większą ochronę ubezpieczających przy zakupie produktów ubezpieczeniowych w innych państwach członkowskich dzięki lepszej współpracy między organami nadzoru,
- zachęcenie ubezpieczycieli do długoterminowych inwestycji,
- uwzględnianie kwestii klimatycznych przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych oraz zmniejszenie wrażliwości na krótkotrwałe wahania rynkowe,
- lepszą kontrolę całego sektora w celu uniknięcia zagrożeń dla jego stabilności.

⁹ KE monitorowała stosowanie dyrektywy i przeprowadziła szeroko zakrojone konsultacje z zainteresowanymi stronami na temat ewentualnych obszarów wymagających przeglądu. Dnia 11 lutego 2019 r. oficjalnie zwróciła się do Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA) o opinię techniczną w celu przygotowania przeglądu dyrektywy Wyłącalność II. Opinia techniczna EIOPA została opublikowana 17 grudnia 2020 r.

¹⁰ Europejski Zielony Ład to unijna strategia wzrostu, która ma przekształcić Europę w neutralne klimatycznie, sprawiedliwe i dostatnie społeczeństwo o nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce.

Nowa dyrektywa w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ubezpieczycieli ma spowodować, że ubezpieczyciele i odpowiednie organy w UE będą lepiej przygotowani do wyjątkowo trudnej sytuacji finansowej. Wprowadzona zostanie usystematyzowana procedura restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, chroniąca zarówno ubezpieczonych, jak i realną gospodarkę, system finansowy i podatków. Krajowe organy będą dysponować lepszymi narzędziami na wypadek niewypłacalności zakładu ubezpieczeń. Ustanowione zostaną kolegia ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, co umożliwi podejmowanie na czas skoordynowanych, konkretnych działań mających na celu rozwiązanie problemów powstających w transgranicznych grupach ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, a jednocześnie zapewni możliwie najlepsze skutki dla ubezpieczających i gospodarki.

1.8. Jedenasty raport o stanie gospodarki Grecji

Opublikowany przez KE 22 września br. jedenasty [raport](#) dotyczący wzmocnionego nadzoru w odniesieniu do Grecji został przygotowany na podstawie wyników misji przedstawicieli KE i Europejskiego Banku Centralnego (EBC) z udziałem przedstawicieli Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz Europejskiego Mechanizmu Stabilności w dniu 15 lipca 2021 r., a także regularnych rozmów z władzami w Grecji. W dokumencie przedstawiono ocenę postępów w realizacji przez Grecję zobowiązań, które podjęła wobec Eurogrupy 22 czerwca 2018 r. i które miały zostać zakończone do połowy 2021 r. Zobowiązania te obejmują sześć obszarów: (1) politykę fiskalną oraz fiskalno-strukturalną, (2) pomoc socjalną, (3) stabilność finansową, (4) rynki pracy i produktów, (5) Helleńską Korporację ds. Aktywów i Udziałów (Hellenic Corporation of Assets and Participations) oraz prywatyzację, a także (6) modernizację administracji publicznej. W raporcie zaprezentowano również bieżącą sytuację gospodarczą i finansową Grecji, stan finansów publicznych, warunki finansowania się kraju na rynku długu oraz zdolność do obsługi zadłużenia. Oczekuje się, że kolejny, dwunasty raport dotyczący wzmocnionego nadzoru w odniesieniu do Grecji zostanie opublikowany w listopadzie br.

1.9. [Komunikat](#) dotyczący funkcjonowania instrumentu REACT-EU

Dnia 11 października br. podczas konferencji prasowej inaugurującej 19. Europejski Tydzień Regionów i Miast 2021 KE przedstawiła podsumowanie pomocy udzielonej w ramach programu wsparcia na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe, REACT-EU). Jest to pierwszy instrument Next Generation EU, z którego uruchomiono środki pomocowe. Dotychczas (w ciągu czterech miesięcy) zatwierdzono 34,1 mld euro wsparcia i wypłacono 3,5 mld euro. Kolejne środki zostaną wykorzystane za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (21,7 mld euro), Europejskiego Funduszu Społecznego (12 mld euro) oraz Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (410 mln euro).

W 2021 i 2022 r. w ramach REACT-EU 50,6 mld euro (w cenach bieżących) zostanie przeznaczony na programy polityki spójności, przede wszystkim na wsparcie odporności rynku pracy, miejsca pracy, MŚP i rodziny o niskich dochodach, a także na tworzenie odpowiednich warunków do transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz trwałego ożywienia społeczno-gospodarczego.

1.10. Pierwsza [emisja](#) zielonych obligacji w ramach Next Generation EU

Dnia 12 października br. KE po raz pierwszy wyemitowała zielone obligacje w ramach instrumentu Next Generation EU. Emisja 15-letnich obligacji (o wartości 12 mld euro) zostanie wykorzystana wyłącznie na ekologiczne i zrównoważone inwestycje w ramach instrumentu na rzecz odbudowy i zwiększania odporności (Recovery and Resilience Facility, RRF). Była to piąta transakcja konsorcjalna od czasu uruchomienia Next Generation EU w czerwcu 2021 r. Pierwszą aukcję obligacji Next Generation EU Komisja przeprowadziła pod koniec września br. W połowie września 2021 r. rozpoczęła aukcję eurobonów KE i dotychczas sprzedała bony o wartości około 14 mld euro. Operacje te umożliwiły pozyskanie długoterminowego finansowania o wartości 68,5 mld euro. Do końca 2021 r. KE spodziewa się zgromadzić około 80 mld euro z tytułu emisji obligacji, które zostaną uzupełnione krótkoterminowymi eurobonami. Program emisji zielonych obligacji Next Generation EU, o łącznej wartości do 250 mld euro, ma trwać do końca 2026 r.

1.11. Komunikat w sprawie wzrostu cen energii

Dnia 13 października br. KE opublikowała [komunikat](#) pt. *Tackling rising energy prices: a toolbox for action and support*. Stanowi on reakcję na istotny wzrost cen energii na świecie i ma na celu wsparcie unijnych gospodarstw domowych i przedsiębiorstw. Komunikat zawiera zestaw narzędzi (*toolbox*) krótko- oraz średnioterminowych, które UE i jej państwa członkowskie mogą wykorzystać w celu przeciwdziałania bezpośrednim skutkom obecnego wzrostu cen energii oraz dalszego wzmocnienia odporności na przyszłe wstrząsy związane z nagłymi zmianami cen energii na rynku.

Krótkoterminowe środki ochronne przedstawione w komunikacie mają być tymczasowe i obejmować konkretne potrzeby zarówno konsumentów, jak i przedsiębiorstw. Do narzędzi tych KE zaliczyła m.in.: zezwolenia na tymczasowe odroczenie płatności rachunków za energię, wsparcie dochodów gospodarstw domowych (np. w formie opłacania części rachunku za energię), pomoc państwa dla przedsiębiorstw oraz obniżenie stawek podatkowych dla gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. KE wskazała, że świadczenia socjalne dla konsumentów mogą być sfinansowane z wpływów budżetowych uzyskanych z tytułu sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami.

W komunikacie KE wskazała również działania, które mają być przeprowadzone w średnim okresie w celu ograniczenia wzrostów cen energii w przyszłości. Wśród nich wymieniła m.in.: zwiększanie inwestycji w odnawialne źródła energii, przyspieszenie aukcji energii ze źródeł

odnawialnych i wydawania koncesji na wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych, zachęcanie konsumentów do wyboru i zmiany dostawców energii oraz wytwarzania własnej energii elektrycznej.

1.12. Propozycje nowych rozwiązań dotyczących wdrażania protokołu w sprawie Irlandii i Irlandii Północnej

Dnia 13 października br. KE [zaproponowała](#) projekt nowych rozwiązań (w formie czterech dokumentów *non-paper*) dotyczących realizacji protokołu w sprawie Irlandii i Irlandii Północnej. Stanowią one odpowiedź na związane z brexitem trudności w przepływie towarów pomiędzy Wielką Brytanią a Irlandią Północną. Wskazują na elastyczne rozwiązania dotyczące: ceł (o połowę mają się zmniejszyć formalności), środków sanitarnych i fitosanitarnych (liczba kontroli ma być ograniczona o 80%) oraz dystrybucji leków. Zakładają zwiększenie zaangażowania zainteresowanych stron i władz Irlandii Północnej w implementację protokołu i wprowadzanie odpowiednich środków unijnych, polegające m.in. na prowadzeniu zorganizowanego dialogu w formie grup tematycznych z udziałem ekspertów. Ułatwienia byłyby możliwe dzięki zabezpieczeniom i zwiększonemu nadzorowi nad rynkiem, które mają zapewnić, że towary transportowane do Irlandii Północnej nie będą kierowane na jednolity rynek UE. Komisja zgłosiła również gotowość do podjęcia rozmów ze stroną brytyjską w celu jak najszybszego znalezienia trwałego rozwiązania w kwestii wdrożenia protokołu.

1.13. Publikacja programu prac KE na 2022 r.

Wzorem lat ubiegłych KE 19 października br. opublikowała [program prac na 2022 r.](#) Przedstawiono w nim planowane działania w sześciu priorytetowych obszarach: Europejski Zielony Ład, Europa na miarę ery cyfrowej, Gospodarka służąca ludziom, Silniejsza pozycja Europy na świecie, Promowanie europejskiego stylu życia oraz Nowy impuls dla demokracji europejskiej.

Wśród 42 inicjatyw, które KE zamierza przedstawić w 2022 r., część dotyczy obszaru gospodarczo-finansowego, w tym: płatności natychmiastowych w UE, poprawy dostępu MŚP do finansowania z rynku kapitałowego, harmonizacji niektórych przepisów regulujących postępowania upadłościowe (w ramach pogłębiania unii rynków kapitałowych) oraz wdrożenia globalnego porozumienia OECD w sprawie minimalnego skutecznego opodatkowania. KE wskazała ponadto:

- 26 aktów prawnych, które mają zostać uproszczone dzięki programowi sprawności i wydajności regulacyjnej REFIT,
- 76 priorytetowych projektów aktów prawnych opublikowanych w poprzednich latach, poddanych obecnie pracom legislacyjnym w PE i Radzie UE, w tym dotyczących: ustanowienia europejskiego systemu gwarantowania depozytów, pakietu cyfrowego, kredytów konsumenckich, zielonych obligacji, przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz przeglądu przepisów Wyłącalność II,

- 6 projektów aktów prawnych, które KE planuje wycofać w ciągu sześciu miesięcy,
- jeden akt prawny przewidziany do uchylecia.

1.14. Przegląd zarządzania gospodarczego w UE

W opublikowanym 19 października br. [komunikacie](#) pt. *The EU economy after COVID-19: implications for economic governance* KE wznowiła debatę publiczną na temat zarządzania gospodarczego w UE. Dyskusję tę rozpoczęto w lutym 2020 r., ale została zawieszona w związku z koniecznością przeciwdziałania gospodarczym i społecznym skutkom pandemii COVID-19.

W dokumencie podsumowano zmienione okoliczności zarządzania gospodarczego w UE w wyniku pandemii COVID-19. Wskazano kilka wyzwań, przed którymi staje gospodarka europejska w średnim okresie. Są to m.in.:

- zmiany klimatyczne i degradacja środowiska,
- przyspieszenie transformacji cyfrowej,
- zwiększenie odporności społeczno-gospodarczej, niezbędne do zwiększenia potencjału wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy.

Zdaniem KE pandemia COVID-19 uwypukliła konieczność zmian strukturalnych w gospodarce europejskiej. Zgodnie z komunikatem w 2022 r. KE przedstawi wytyczne dotyczące polityki budżetowej na nadchodzący okres w celu ułatwienia koordynacji polityki fiskalnej w państwach członkowskich i przygotowania ich programów stabilności i konwergencji.

KE liczy na udział w konsultacjach instytucji unijnych, banków centralnych, rządów i parlamentów krajowych oraz innych zainteresowanych podmiotów, w tym partnerów społecznych, środowisk akademickich i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Debatę, która potrwa do 31 grudnia 2021 r., będzie prowadzona w różnych formach, takich jak spotkania, seminaria, warsztaty czy ankiety internetowe.

1.15. Pakiet legislacyjny zmieniający unijne przepisy dotyczące sektora bankowego

KE przyjęła 27 października br. [pakiet legislacyjny](#) (*Banking Package 2021*), w którego skład wchodzi trzy wnioski legislacyjne zmieniające dotychczasowe przepisy dotyczące sektora bankowego (pakiet dotyczący wymogów kapitałowych CRD/CRR). Głównym celem przedstawionych propozycji legislacyjnych jest zwiększenie odporności instytucji kredytowych w UE na przyszłe wstrząsy gospodarcze, a także zapewnienie stabilnego finansowania gospodarki przez banki i wspieranie ożywienia gospodarczego po pandemii COVID-19. Nowe przepisy powinny również zapewnić, że instytucje kredytowe w swoich działaniach będą uwzględniały kwestie zrównoważonego rozwoju.

KE przyjęła 27 października pakiet legislacyjny (Banking Package 2021), który wprowadza zmiany w obecnych przepisach dotyczących sektora bankowego – aktach prawnych CRD/CRR. Celem nowych przepisów jest zwiększenie odporności banków europejskich oraz wspieranie ożywienia gospodarczego w UE po pandemii COVID-19. Przedstawione propozycje legislacyjne wdrażają końcowe postanowienia reformy Bazylea III, uwzględniając jednocześnie specyfikę UE i unikając znacznego podniesienia wymogów kapitałowych.

Główne elementy pakietu obejmują wdrożenie tzw. *output floor*¹¹ oraz zmiany wymogów dotyczących ryzyka kredytowego, operacyjnego, rynkowego oraz ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej (*credit value adjustment, CVA*).

W pakiecie legislacyjnym KE wprowadziła także zasady dotyczące zarządzania i nadzoru w odniesieniu do ryzyka związanego z ochroną środowiska, kwestiami społecznymi i ładem korporacyjnym (*environmental, social and governance, ESG*). Ponadto przyznała organom nadzoru uprawnienia niezbędne do oceny ryzyka ESG w ramach regularnych przeglądów nadzorczych.

KE proponuje również zwiększenie harmonizacji niektórych uprawnień i narzędzi nadzorczych, m.in. uprawnień nadzorców do nakładania sankcji w celu egzekwowania przepisów. W przedstawionych propozycjach legislacyjnych wprowadziła ponadto minimalne standardy w zakresie autoryzacji oddziałów instytucji kredytowych z krajów trzecich i nadzoru nad nimi.

---

¹¹ *Output floor* oznacza, że dla banków stosujących metody ratingów wewnętrznych wartość aktywów ważonych ryzykiem wyznaczona za pomocą metod zaawansowanych nie może być niższa niż 72,5% aktywów ważonych ryzykiem obliczonych zgodnie z metodą standardową.

2. Rada Europejska

2.1. Posiedzenie Rady Europejskiej, 21–22 października

W dniach 21–22 października 2021 r. [odbyło](#) się posiedzenie Rady Europejskiej (RE). Zakres tematyczny prowadzonych dyskusji obejmował: (i) COVID-19 w kontekście m.in. szczepień, podróży oraz pakietu ustaw dotyczących unii zdrowotnej, która ma zwiększyć gotowość UE na ewentualne przyszłe kryzysy zdrowotne; (ii) ceny energii – przywódcy UE zwrócili się m.in. o wykorzystanie narzędzi krótkoterminowej pomocy dla przedsiębiorstw i konsumentów, jak również o rozważenie środków mających w długim terminie zwiększyć bezpieczeństwo dostaw i odporność systemu energetycznego; (iii) strategię unijnej polityki handlowej i rolę UE w handlu światowym; (iv) stosunki zewnętrzne i przygotowania do międzynarodowych szczytów, w tym ASEM, Partnerstwa Wschodniego, COP 26 w Glasgow oraz COP 15 w chińskim Kunmingu; (v) migrację – przywódcy zaapelowali o wprowadzenie w życie planów działania (przedstawionych po czerwcowym posiedzeniu RE) dotyczących priorytetowych krajów pochodzenia i tranzytu; (vi) transformację cyfrową. Podczas posiedzenia odbyła się również dyskusja o praworządności.

Transformację cyfrową [uznano](#) za czynnik, który ma pozytywnie wpłynąć na wzrost gospodarczy, suwerenność cyfrową oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Zdaniem RE szczególny nacisk należy położyć na edukację i umiejętności cyfrowe. RE zaapelowała o szybką analizę wniosku KE w sprawie programu „Droga ku cyfrowej dekadzie”, który ma wdrażać „Cyfrowy kompas”¹².

Przywódcy wezwali również Radę UE i PE do wypracowania porozumienia w zakresie kluczowych wniosków ustawodawczych, w tym aktu o usługach cyfrowych, aktu o rynkach cyfrowych i rozporządzenia o roamingu. Zwrócono również uwagę na potrzebę przyspieszenia prac nad inicjatywami dotyczącymi danych sektorowych, jak również przepisów dotyczących sztucznej inteligencji. Dodatkowo zaapelowano o prowadzenie dalszych prac nad zmianą dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych, proponowaną dyrektywą w sprawie odporności podmiotów krytycznych oraz nad zestawem narzędzi dla dyplomacji cyfrowej.

¹² „Cyfrowy kompas” stanowi [element](#) wizji transformacji cyfrowej przedstawionej przez KE 9 marca 2021 r. Zawiera on cztery najważniejsze kierunki działań, które KE planuje realizować do 2030 r.: (i) umiejętności, (ii) bezpieczna i zrównoważona infrastruktura cyfrowa, (iii) transformacja cyfrowa przedsiębiorstw, (iv) cyfryzacja usług publicznych.

3. Eurogrupa

3.1. [Posiedzenie](#) Eurogrupy, 10 września

Podczas posiedzenia Eurogrupy, które odbyło się 10 września 2021 r. w miejscowości Brdo w Słowenii, Andrea Ammon, dyrektor Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób, przedstawiła Eurogrupie aktualne informacje na temat sytuacji epidemicznej związanej z pandemią COVID-19. KE przygotowała na posiedzenie specjalną [note](#), w której wskazano, w jaki sposób środki z RRF mogą wspierać konwergencję gospodarek państw członkowskich. Ponadto przedmiotem posiedzenia była wypłacalność sektora przedsiębiorstw oraz środki, które mogłyby ułatwić restrukturyzację przedsiębiorstw i dostosowania gospodarcze w strefie euro.

3.2. [Posiedzenie](#) Eurogrupy, 4 października

Głównym tematem posiedzenia Eurogrupy 4 października był rozwój sytuacji makroekonomicznej w strefie euro. W tym kontekście dyrektor Agencji UE ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki Christian Zinglersen przedstawił Eurogrupie najnowsze informacje o niedawnych zmianach cen energii.

Eurogrupa omówiła też 11. [sprawozdanie](#) ze wzmocnionego nadzoru względem Grecji¹³.

Podczas spotkania wysłuchano również wystąpień przewodniczącego Rady ds. Nadzoru EBC Andrei Enrii, oraz przewodniczącej Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (Single Resolution Board, SRB) Elke König. Wystąpienia takie odbywają się dwa razy w roku. W październiku ich przedmiotem były m.in.: strukturalna transformacja europejskiego sektora bankowego, dostosowanie modeli biznesowych do wyzwań wynikających z cyfryzacji i ryzyka klimatycznego, a także możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.

---

¹³ Więcej na temat sprawozdania w [pkt 1.8](#).

4. Rada Unii Europejskiej

4.1. [Wideokonferencja](#) ministrów gospodarki i finansów, 6 września

Podczas nieformalnej wideokonferencji 6 września 2021 r. ministrowie omówili stan odbudowy gospodarczej w Europie. Dyskutowano o decyzjach wykonawczych Rady w sprawie zatwierdzenia krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności przedstawionych przez Czechy (7 mld euro) i Irlandię (989 mln euro). W konsekwencji 8 września br. Rada przyjęła trzecią serię decyzji wykonawczych w sprawie zatwierdzenia krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności. Po formalnym zatwierdzeniu decyzji w sprawie planów odbudowy Czech i Irlandii liczba przyjętych planów krajowych państw członkowskich wzrosła do 18.

4.2. Nieformalne [spotkanie](#) ministrów gospodarki i finansów, 10–11 września

Nieformalne [spotkanie](#) ministrów gospodarki i finansów UE odbyło się w Słowenii w dniach 10–11 września br. W pierwszym dniu posiedzenia do ministrów dołączyli prezesi banków centralnych. Jednym z tematów spotkania były regulacje sektora finansowego oraz zależności między stabilnością finansową a zrównoważonym finansowaniem gospodarki. Uczestnicy spotkania rozmawiali o nowoczesnych technologiach w sektorze finansowym. Omówili zastosowanie w usługach finansowych blockchain i innych rozwiązań z zakresu technologii rozproszonego rejestru (*distributed ledger technology, DLT*). Dyskutowano również o unowocześnieniu globalnego systemu podatkowego i stworzeniu sprawiedliwych reguł opodatkowania korporacji międzynarodowych, a także o znaczeniu polityki fiskalnej we wspieraniu inwestycji w celu wzmocnienia odporności gospodarek.

4.3. Posiedzenia Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych, 5 i 28 października

Podczas [posiedzenia](#) 5 października 2021 r. ministrowie finansów i gospodarki państw członkowskich omówili m.in. wprowadzanie instrumentu na rzecz odbudowy i zwiększania odporności, wnioski z przebiegu semestru europejskiego 2021, wdrażanie instrumentu SURE oraz rewizję przepisów ostrożnościowych odnoszących się do zakładów ubezpieczeń i reasekuracji w ramach Wyplącalności II¹⁴. Ponadto [przyjęli](#) decyzję wykonawczą Rady UE zatwierdzającą plan odbudowy i zwiększania odporności Malty.

Tematem wideokonferencji Rady z [28 października](#) br. było wdrażanie unijnego funduszu odbudowy. Ministrowie dyskutowali o planach odbudowy i zwiększenia odporności trzech kolejnych

---

¹⁴ Więcej na ten temat w [pkt 1.7](#).

państw: Estonii, Finlandii i Rumunii. Tym samym liczba państw, których krajowe plany odbudowy zostały formalnie zatwierdzone, wzrosła do 22.

5. Europejski Bank Centralny

5.1. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej

Rada Prezesów EBC na dwóch kolejnych posiedzeniach [9 września 2021 r.](#) i [28 października 2021 r.](#) podjęła decyzje o pozostawieniu stóp procentowych na dotychczasowym poziomie. Wynoszą one:

- 0,00% – stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 0,25% – stopa kredytu w banku centralnym,
- -0,50% – stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

Podczas konferencji prasowych po posiedzeniach Christine Lagarde poinformowała, że Rada Prezesów przewiduje, iż podstawowe stopy procentowe pozostaną na obecnym lub niższym poziomie do czasu, aż stwierdzi, że inflacja osiąga 2% znacznie przed końcem horyzontu projekcji i pozostaje na tym poziomie przez dalszą część horyzontu projekcji, oraz oceni dotychczasowy postęp inflacji bazowej jako wystarczający, by uznać go za spójny ze stabilizacją inflacji na poziomie 2% w średnim okresie. Może to również oznaczać, że tymczasowo inflacja przekroczy cel.

EBC będzie nadal prowadzić zakupy w ramach nadzwyczajnego programu skupu aktywów w czasie pandemii (PEPP), na który przewidziano 1 bln 850 mld euro. Zakupy te będą trwały co najmniej do końca marca 2022 r. lub dopóki Rada Prezesów nie uzna, że kryzysowa faza pandemii COVID-19 dobiegła końca. Kierując się oceną warunków finansowania i perspektyw inflacji, Rada Prezesów uznała, że można utrzymać korzystne warunki finansowania przy tempie zakupów w ramach PEPP nieznacznie niższym niż w ostatnich dwóch kwartałach. Zakupy będą prowadzone elastycznie, odpowiednio do sytuacji rynkowej. Co istotne, jeśli warunki finansowania będą korzystne, przewidziana pula środków nie musi zostać w pełni wykorzystana. Możliwa jest także jej zmiana, o ile będzie to konieczne do utrzymania korzystnych warunków finansowania w celu złagodzenia negatywnego wpływu pandemii COVID-19 na inflację. Spłaty kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych nabytych w ramach PEPP będą reinwestowane co najmniej do końca 2023 r.

Program skupu aktywów będzie nadal realizowany na poziomie 20 mld euro miesięcznie. Program zakończy się na krótko przed rozpoczęciem podnoszenia stóp procentowych EBC. Reinwestycje będą również prowadzone przez dłuższy czas po tym, jak EBC zacznie podnosić stopy procentowe: „tak długo, jak długo będzie to konieczne do utrzymania korzystnych warunków płynnościowych i zdecydowanie łagodnej polityki pieniężnej”.

W ramach operacji refinansujących nadal będzie dostarczana płynność. Trzecia seria ukierunkowanych dłuższych operacji refinansujących (*targeted longer-term refinancing operations*, TLTRO III) wciąż stanowi dla banków atrakcyjne źródło finansowania oraz wspiera akcję kredytową na rzecz przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.

Rada Prezesów jest gotowa odpowiednio dostosowywać dostępne narzędzia, aby inflacja ustabilizowała się na docelowym poziomie 2% w średnim okresie.

5.2. Publikacja pakietu materiałów wykorzystywanych na potrzeby przeglądu strategii polityki pieniężnej EBC

Dnia 21 września br. EBC opublikował [pakiet](#) 18 dokumentów źródłowych sporządzonych na potrzeby przeglądu strategii polityki pieniężnej EBC, w wyniku którego 8 lipca br. Rada Prezesów EBC przyjęła nową strategię polityki pieniężnej¹⁵. Tematyka materiałów obejmuje m.in. mandat EBC, politykę pieniężną, w tym stosowane instrumenty, analizy ekonomiczne ze szczególnym uwzględnieniem inflacji, zagadnienia związane ze stabilnością finansową, rozwój zaplecza analitycznego oraz bieżące wyzwania dla polityki pieniężnej, w tym w zakresie stabilności finansowej, globalizacji, cyfryzacji gospodarki i zmian klimatu.

5.3. Wyniki październikowego badania akcji kredytowej banków strefy euro

EBC [opublikował](#) 26 października br. wyniki badania akcji kredytowej banków strefy euro. Badanie dotyczy zmian, które zaszły w ich polityce kredytowej w trzecim kwartale br., oraz zmian oczekiwanych w czwartym kwartale. Zostało przeprowadzone między 20 września a 5 października br. i uczestniczyło w nim 146 banków.

Zgodnie z odpowiedziami, których udzieliły EBC banki działające w strefie euro, wewnętrzne bankowe standardy udzielania kredytów mieszkaniowych gospodarstwom domowym uległy w trzecim kwartale br. zaostrzeniu (8%¹⁶). Zasadniczo bez zmian pozostały natomiast standardy udzielania kredytów dla przedsiębiorstw (1%) oraz kredytów konsumenckich (-1%).

Poprawa nastrojów konsumentów i niski poziom stóp procentowych wpłynęły na wzrost popytu na kredyty mieszkaniowe oraz konsumenckie. Wzrost zainteresowania kredytami zaobserwowano także w sektorze przedsiębiorstw. Wiązało się to głównie z potrzebami finansowania inwestycji trwałych, zapasów i kapitału obrotowego.

W czwartym kwartale banki oczekują dalszego zaostrzania standardów udzielania kredytów dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw oraz jednoczesnego wzrostu popytu na kredyt.

¹⁵ Więcej na temat *Nowej strategii polityki pieniężnej EBC* w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z lipca 2021 r.

¹⁶ Różnica między odsetkiem banków w badanej próbie, które zaostrzyły warunki kredytowania, a odsetkiem banków, które je złagodziły.

5.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w sierpniu, wrześniu i październiku br. następujące [opinie](#):

- do fińskiego projektu ustawy o bankach hipotecznych i obligacjach zabezpieczonych oraz powiązanych regulacjach (CON/2021/26),
- do wniosku dyrektywy PE i Rady zmieniającego dyrektywy 2013/34/UE, 2004/109/WE, 2006/43/WE oraz rozporządzenie UE nr 537/2014 w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CON/2021/27),
- do włoskiego projektu rozporządzenia w sprawie nadzoru nad systemami płatności i wspierającymi je infrastrukturami technologicznymi lub sieciowymi (CON/2021/28),
- do austriackiego projektu ustawy o powołaniu rady doradczej ds. fiskalnych oraz rady ds. produktywności (CON/2021/29).

6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

6.1. Raport w sprawie oceny ryzyka funkcjonowania niebankowych instytucji pośrednictwa finansowego

ESRB opublikowała 30 sierpnia 2021 r. [raport](#) oceniający ryzyko dotyczące funkcjonowania niebankowych instytucji pośrednictwa finansowego w UE. W raporcie skupiono się na omówieniu czynników ryzyka wynikających z kryzysu wywołanego pandemią COVID-19. Wskazano następujące rodzaje ryzyka cyklicznego:

- 1) światową recesję i zmniejszenie aktywności gospodarczej w UE;
- 2) wzrost zadłużenia oraz ryzyka kredytowego, a także wiążące się z tym ryzyko obniżenia ratingów;
- 3) wysoką niepewność oraz ryzyko związane z utrzymywaniem się otoczenia niskich stóp procentowych przez dłuższy czas;
- 4) niską płynność i wysoką zmienność na niektórych rynkach.

Dalszego monitorowania wymagają również czynniki ryzyka o charakterze strukturalnym, wskazywane także w poprzednich edycjach raportu, tj.:

- 1) podejmowanie przez inwestorów nadmiernego ryzyka, niepewność co do wycen instrumentów finansowych, a także ryzyko płynności oraz związane ze zbyt wysokim poziomem dźwigni w niektórych typach funduszy inwestycyjnych i pozostałych instytucjach finansowych;
- 2) krajowe i międzynarodowe powiązania, które zwiększają ryzyko zarażania między sektorami i wewnątrz sektora instytucji niebankowych,
- 3) ryzyko związane z utrzymywaniem się otoczenia niskich stóp procentowych.

Raport zawiera także dodatkowe analizy (*special features*) odnoszące się do funduszy nieruchomości i zakładów ubezpieczeń oraz zdarzeń, które nie miały konsekwencji systemowych, jednak unaoczyły, w jaki sposób ryzyko może się przenosić do różnych sektorów systemu finansowego.

6.2. Opracowanie na temat korzyści z wykorzystania identyfikatora podmiotu prawnego przy monitorowaniu ryzyka systemowego

W dniu 1 września br. ESRB opublikowała [opracowanie](#) z serii *Occasional Paper*, w którym omawia znaczenie identyfikatora podmiotu prawnego (*Legal Entity Identifier, LEI*)¹⁷ w monitorowaniu ryzyka systemowego. Publikacja stanowi także materiał referencyjny, który ma wspierać wdrażanie zalecenia ESRB w sprawie identyfikowania podmiotów prawnych w UE (ESRB/2020/12)¹⁸.

¹⁷ LEI to 20-znakowy, alfanumeryczny identyfikator, który identyfikuje podmioty gospodarcze w skali globalnej.

¹⁸ Więcej na temat zalecenia w „Przeglądzie Spraw Europejskich” za sierpień–październik 2020 r.

W publikacji wymieniono korzyści płynące ze stosowania kodów LEI do oceny ryzyka systemowego, prowadzenia nadzoru nad rynkiem, wdrażania decyzji w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution*) oraz przygotowywania wysokiej jakości danych finansowych. Ponadto wskazano, że kody LEI m.in.: poprawiają zarządzanie ryzykiem przez sektor prywatny oraz pozwalają na dokładniejsze obliczanie ekspozycji i właściwą identyfikację stron w ramach struktur grupowych.

Podkreślono także, że zakres stosowania LEI nie jest obecnie wystarczająco szeroki, zwłaszcza w przedsiębiorstwach niefinansowych, co wynika m.in. z konieczności ponoszenia wysokich opłat za uzyskanie i coroczne odnawianie LEI. Sugeruje się więc rozważenie następujących rozwiązań: (i) bezpłatnego lub znacznie tańszego oferowania kodów LEI, (ii) nadawania LEI przez krajowe rejestry przedsiębiorstw w momencie rejestracji podmiotu gospodarczego oraz (iii) ułatwienia nadawania LEI przez banki.

6.3. Nota na temat monitorowania wpływu na stabilność finansową fiskalnych działań pomocowych podejmowanych w związku z pandemią COVID-19

W opublikowanej 8 września br. [nocie](#) ESRB przedstawiła wyniki monitorowania wpływu, jaki na stabilność finansową wywierają fiskalne działania pomocowe podejmowane w związku z pandemią COVID-19. Wyniki te dotyczą monitoringu prowadzonego przez ESRB po publikacji raportu w tej sprawie w lutym br.¹⁹ W analizach wykorzystano dane za IV kwartał 2020 r. i I kwartał 2021 r.

W dokumencie stwierdzono, że działania fiskalne istotnie wspierają odbudowę gospodarek – skala wykorzystania tego rodzaju instrumentów wzrosła w I kwartale br. Wydaje się jednak, że wsparcie fiskalne ograniczające skalę niewypłacalności przedsiębiorstw prowadzi do niedoszacowania przez banki skali ryzyka makroekonomicznego przy tworzeniu rezerw. Zwrócono także uwagę, że w przypadku narastania zadłużenia przedsiębiorstw istotne jest m.in. kierowanie wsparcia publicznego do firm, które mają zdrowe modele biznesowe, jednak nie mogą pozyskać finansowania na rynku ze względu na istniejącą niepewność. Zauważono również, że działania krajowe będą się stawały coraz bardziej zróżnicowane z powodu odmiennej skali ożywienia w poszczególnych gospodarkach.

6.4. Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego

Podczas [posiedzenia](#) Rady Generalnej ESRB, które odbyło się 23 września 2021 r., omówiono kluczowe czynniki ryzyka systemowego w UE oraz działania, które można podjąć w celu jego ograniczenia. Podkreślono, że poprawa prognoz gospodarczych zmniejszyła prawdopodobieństwo materializacji scenariusza skrajnego oraz ryzyko, że kryzys wywołany pandemią COVID-19

---

¹⁹ Więcej na temat tego raportu w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z lutego 2021 r.

spowoduje znaczącą destabilizację systemu finansowego. Zauważono, że w kilku państwach członkowskich wprowadzany jest antycykliczny bufor kapitałowy oraz inne instrumenty, których celem jest ograniczanie wpływu na stabilność finansową ryzyka cyklicznego oraz ryzyka związanego z rynkiem nieruchomości. Ponadto testy warunków skrajnych przeprowadzone przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (European Banking Authority, EBA) oraz EBC wskazują, że jako całość sektor bankowy jest odporny na negatywne szoki. Biorąc powyższe pod uwagę oraz zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, Rada Generalna podjęła decyzję o nieprzedłużaniu Zalecenia ESRB w sprawie ograniczenia podziału dochodów w czasie pandemii COVID-19 (ESRB/2020/15) po wygaśnięciu terminu jego obowiązywania (koniec września br.²⁰). Rada podkreśliła równocześnie, że instytucje finansowe powinny zachować ostrożność przy podejmowaniu decyzji odnośnie do podziału dochodów.

Podczas wrześniowego posiedzenia Rady Generalnej ESRB dyskutowano na temat kluczowych czynników ryzyka w UE, w tym związanych z pandemią COVID-19. W związku ze spadkiem prawdopodobieństwa, że zrealizuje się scenariusz skrajny, oraz ryzyka przeniesienia się kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 na sektor bankowy Rada Generalna podjęła decyzję o nieprzedłużaniu obowiązywania Zalecenia ESRB w sprawie ograniczenia podziału dochodów w czasie pandemii COVID-19. Rada Generalna zaakceptowała również dwa raporty dotyczące oceny nastawienia polityki makroostrożnościowej, które zostaną opublikowane w najbliższych miesiącach.

Czynniki ryzyka dla stabilności finansowej w UE nieznacznie się osłabiły, jednak w dalszym ciągu utrzymują się na podwyższonym poziomie. Rada Generalna zauważyła, że poprawa prognoz wzrostu gospodarczego spowodowała, iż spadło ryzyko wystąpienia powszechnych upadłości w niefinansowym sektorze prywatnym, jednak spodziewana jest koncentracja upadłości tych podmiotów w niektórych sektorach i krajach. Zwrócono ponadto uwagę, że w dalszym ciągu obserwuje się znaczną niepewność co do poziomu ożywienia gospodarczego, wynikającą z pojawiania się nowych mutacji wirusa oraz spowolnienia akcji szczepień. Wraz ze spadkiem ryzyka upadłości przedsiębiorstw obniżyło się także ryzyko przenoszenia się szoków z prywatnego sektora niefinansowego do systemu finansowego. Mimo to kryzys wywołany pandemią COVID-19 w dalszym ciągu negatywnie wpływa na rentowność i wypłacalność banków, zakładów ubezpieczeń i systemów emerytalnych ze względu na utrzymywanie się niskich stóp procentowych.

Rada Generalna zwróciła ponadto uwagę, że od ostatniego posiedzenia w czerwcu br. nastąpił dalszy wzrost ryzyka wystąpienia nagłych korekt cen aktywów. Istotne rozbieżności między poziomem cen a fundamentami ekonomicznymi w niektórych segmentach systemu finansowego, w połączeniu z oznakami podnoszenia się poziomu dźwigni niebankowych pośredników

²⁰ Więcej na temat tego zalecenia w „Przeglądzie Spraw Europejskich” za grudzień 2020 r.

finansowych, mogą wywołać nagłą korektę cen oraz problemy z płynnością. Zauważono również, że ryzyko systemowe może wynikać z przenoszenia się do Europy efektów wzrostu rentowności długoterminowych obligacji w Stanach Zjednoczonych. To z kolei może objąć inne klasy aktywów, w tym obligacje korporacyjne i ceny akcji, oraz doprowadzić to zaostrzenia warunków finansowania i negatywnie wpływać na działalność gospodarczą. Ponadto Rada Generalna omówiła działania, które można podjąć w celu ograniczenia ryzyka związanego z funduszami rynku pieniężnego oraz kontrahentami centralnymi. Stwierdziła również, że wzrosło ryzyko na rynku nieruchomości mieszkaniowych, ponieważ ich ceny oraz poziom akcji kredytowej wywierają dodatkową presję na wycenę.

Rada Generalną zaakceptowała także dwa raporty dotyczące oceny nastawienia polityki makroostrożnościowej (*policy stance*). Zwrócono uwagę, że jej operacjonalizacja pomogłaby decydom stwierdzić, czy stosowane instrumenty makroostrożnościowe są odpowiednie do ograniczania ryzyka systemowego. W długim okresie wspierałaby również proces komunikowania działań makroostrożnościowych opinii publicznej. Raporty przedstawiające możliwości oceny nastawienia polityki makroostrożnościowej zostaną opublikowane w najbliższych miesiącach.

ESRB opublikowała też kolejną, trzydziestą siódmą edycję [risk dashboard](#), która zawiera zestawienie wskaźników ilościowych i jakościowych ilustrujących sytuację w systemie finansowym UE.

7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

7.1. Raport dotyczący działalności kolegiów *resolution* w 2020 r.

EBA [opublikował](#) 17 sierpnia 2021 r. [raport](#) roczny dotyczący działalności w 2020 r. kolegiów do spraw restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (tzw. kolegiów *resolution*). Raport ten zawiera obserwacje EBA odnośnie do funkcjonowania tych kolegiów w minionym roku, w tym wskazuje obszary wymagające poprawy.

EBA nie zaobserwował, by pandemia wpłynęła na zmiany w preferowanej strategii *resolution* – nadal w większości przypadków opiera się ona na narzędziu *bail-in*²¹. W raporcie wskazano, że głównymi tematami poruszonymi przez kolegia *resolution* były kwestie operacyjne zawarte w planach *resolution*, tj. operacjonalizacja narzędzia *bail-in*, utrzymanie dostępu do infrastruktury rynku finansowego oraz wprowadzenie systemów zarządzania informacją w celu wsparcia procesu *resolution*. Kolegiom *resolution* udało się także, w przewidzianym w regulacjach unijnych terminie czterech miesięcy, wypracować wspólne decyzje co do minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities*, MREL) zarówno na poziomie grupowym, jak i indywidualnym. Niemniej w dalszym ciągu trwają prace na ustaleniami tzw. wewnętrznego wymogu MREL.

Nawiązując do swoich rekomendacji z raportu za 2019 r.²², EBA wskazuje, że kolegia starały się uzyskać opinie przedstawicieli ministerstw finansów oraz systemów gwarantowania depozytów na omawiane tematy, jednak nie spowodowało to wzrostu zaangażowania tych członków w pracę kolegiów *resolution*. W związku z powyższym zdaniem EBA konieczne jest jasne określenie roli każdego członka oraz jego oczekiwań.

Nowością wprowadzoną w 2020 r. w pracach kolegiów *resolution* było przygotowywanie formularza, który ma wystandardyzować planowanie *resolution* oraz pomóc w usuwaniu przeszkód w jego przeprowadzaniu. Doświadczenia z pierwszego roku pracy z tym narzędziem będą wykorzystane przez EBA do przygotowania wytycznych w tym zakresie.

7.2. Raport w sprawie planów finansowania się banków

W opublikowanym 6 września br. [raporcie](#) EBA przedstawił analizę planów finansowania przedłożonych przez banki właściwym organom nadzoru. Plany zostały przedstawione przez 160 instytucji i obejmowały prognozę na trzy lata (2021–2023). Celem raportu jest ocena wykonalności tych planów oraz stabilności źródeł finansowania. Plany przedłożone przez instytucje kredytowe

---

²¹ Narzędzie umorzenia lub konwersji długu.

²² Więcej na ich temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z sierpnia–października 2020 r.

wskazują na stopniową normalizację źródeł finansowania w ciągu najbliższych trzech lat, co oznacza w szczególności częściowe zastąpienie finansowania z banku centralnego finansowaniem rynkowym. Wyniki analizy pokazują także wpływ pandemii COVID-19 na strukturę bilansów instytucji kredytowych w UE.

Aktywa ogółem banków wzrosły w 2020 r. o 8%, głównie w wyniku przyrostu środków na rachunkach w bankach centralnych, spowodowanego działaniami pomocowymi podejmowanymi przez banki centralne w odpowiedzi na pandemię COVID-19. Wprawdzie w 2020 r. wzrost kredytów był ograniczony, jednak w okresie objętym prognozą banki spodziewają się wzrostu kredytów dla przedsiębiorstw niefinansowych i gospodarstw domowych o 4% rocznie.

W 2020 r. wartość depozytów klientów zwiększyła się i na koniec roku stanowiły one 73% wszystkich źródeł finansowania banków (w 2019 r. 69%). W wyniku pandemii znacznie wzrosła ponadto zależność banków od finansowania z sektora publicznego (np. od operacji refinansujących EBC); na koniec 2020 r. stanowiło ono prawie 7% całkowitego finansowania. Prognozy wskazują, że depozyty nadal będą głównym źródłem finansowania, jednak w nadchodzących latach banki planują zwiększyć emisję instrumentów dłużnych (głównie niezabezpieczonych), aby zrekompensować oczekiwany spadek finansowania z banku centralnego, a także spełnić wymogi MREL.

Dane pokazują również, że różnica między oprocentowaniem depozytów i kredytów dla klientów (gospodarstw domowych i przedsiębiorstw niefinansowych) zmniejszyła się w 2020 r., a oczekuje się, że w 2021 r. dalej będzie maleć. Stwierdzono także, że mimo zawirowań na rynku w pierwszej połowie 2020 r. banki odnotowały spadek kosztów finansowania rynkowego w 2020 r. (o 13 punktów bazowych w porównaniu z 2019 r.). Większość banków spodziewa się, że w 2021 r. warunki finansowania pozostaną bardzo łagodne, a koszty finansowania jeszcze bardziej się obniżą.

7.3. Raport Europejskich Urzędów Nadzoru w sprawie czynników ryzyka dla systemu finansowego w UE

Wspólny Komitet Europejskich Urzędów Nadzoru²³ opublikował 8 września br. kolejny [raport](#) w sprawie czynników ryzyka dla systemu finansowego w UE. Wraz z początkiem ożywienia gospodarczego po pandemii COVID-19 kluczową rolę zacznie odgrywać stopniowe wycofywanie nadzwyczajnych instrumentów pomocowych wprowadzanych w związku z pandemią. Pomimo pozytywnych oczekiwań prognozy ożywienia gospodarczego pozostają niepewne i zróżnicowane w poszczególnych państwach członkowskich. Zagrożenia w sektorze finansowym rosną nie tylko z powodu ubocznych skutków instrumentów pomocowych, takich jak wzrost poziomu zadłużenia i presja na wzrost cen aktywów. Dodatkową presję na system finansowy mogą wywierać oczekiwania wzrostu inflacji i rentowności, a także podejmowanie przez inwestorów wyższego ryzyka

²³ Wspólny Komitet odpowiada za koordynację działań Europejskich Urzędów Nadzoru i zapewnienie międzysektorowej spójności nadzoru. W skład Komitetu wchodzi: EBA, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych oraz EIOPA.

oraz problemy wynikające ze wzajemnych powiązań między instytucjami finansowymi. Sektor finansowy jest również coraz bardziej narażony na ryzyko cybernetyczne.

Biorąc pod uwagę powyższe zagrożenia, Komitet podkreślił, że potrzebne są następujące:

- kontynuowanie przez instytucje finansowe i nadzorców przygotowań do spadku jakości aktywów w systemie finansowym pomimo poprawy perspektyw wzrostu gospodarczego;
- poświęcenie większej uwagi – wraz ze stopniową poprawą sytuacji gospodarczej – właściwej ocenie skutków pandemii dla portfeli kredytowych banków oraz odpowiednie zarządzanie przez banki przejściem do fazy ożywienia;
- ścisłe monitorowanie wpływu, jaki niekontrolowane wzrosty rentowności i nagłe zmiany premii za ryzyko wywierają na instytucje finansowe i inwestorów;
- kontynuowanie odpowiedniego zarządzania ryzykiem w zakresie infrastruktury teleinformatycznej i cyberbezpieczeństwa przez instytucje finansowe i organy nadzoru.

7.4. Raport w sprawie oceny wpływu wymogów Bazylei III na sektor bankowy

EBA opublikował 29 września br. kolejną edycję cyklicznego [raportu](#) w sprawie oceny wpływu wprowadzenia wymogów Bazylei III na sektor bankowy. Analizy przeprowadzono na podstawie danych obejmujących 99 banków (40 banków z tzw. grupy 1 oraz 59 banków z grupy 2²⁴), zgodnie ze stanem na koniec grudnia 2020 r.

Badanie EBA wykazało, że w porównaniu do obecnie obowiązujących wymogów pakietu w sprawie wymogów kapitałowych (CRD IV/CRR), pełne wprowadzenie nowych standardów Bazylei III spowodowałoby wzrost kwoty minimalnego wymogu z tytułu kapitału Tier 1 średnio o 13,7%. Wzrost wymaganego kapitału byłby spowodowany głównie wprowadzeniem minimalnego poziomu aktywów ważonych ryzykiem – tzw. *output floor*²⁵ (wzrost o 7,1%) oraz nowych standardów dotyczących ryzyka kredytowego (wzrost o 5,1%). Zmiany miałyby również wpływ na raportowane przez banki wskaźniki adekwatności kapitałowej. Średnie wartości wskaźników kapitału podstawowego Tier 1 (*common equity Tier 1*, CET 1), kapitału Tier 1 i kapitału całkowitego spałyby odpowiednio o 2,6, 2,8 i 3,2 pkt proc. (do 13%, 14% i 16,2%). Wskaźnik dźwigni pozostałby na poziomie 5,4%. W celu spełnienia nowych wymogów banki musiałyby zwiększyć kapitał Tier 1 o 2,9 mld euro.

²⁴ Do grupy 1 zaliczane są banki prowadzące działalność transgraniczną, których kapitał Tier 1 przekracza 3 mld euro. Pozostałe banki zalicza się do grupy 2.

²⁵ *Output floor* oznacza, że w bankach stosujących metody ratingów wewnętrznych wartość aktywów ważonych ryzykiem wyznaczona za pomocą metod zaawansowanych nie może być niższa niż 72,5% aktywów ważonych ryzykiem obliczonych zgodnie z metodą standardową.

7.5. Nota w sprawie ryzyka związanego z wprowadzaniem zamienników likwidowanych kluczowych wskaźników referencyjnych

EBA opublikował 14 października br. [note](#) na temat ryzyka związanego z wprowadzaniem zamienników wskaźników referencyjnych LIBOR i EONIA, które przestaną być opracowywane na początku 2022 r. EBA wskazuje, że duża część (ponad 30%) ekspozycji banków UE i EOG na instrumenty pochodne jest powiązana ze wskaźnikami LIBOR (50 bln euro) lub EONIA (7 bln euro). Ponadto ze wskaźnikami LIBOR są powiązane kredyty o wartości około 1 bln euro, a ze stawką EONIA – o wartości 0,2 bln euro. EBA zwraca szczególną uwagę na kredyty powiązane z LIBOR CHF.

Urząd stwierdził, że wprowadzenie zamienników kluczowych wskaźników referencyjnych wiąże się z podwyższonym ryzykiem, ponieważ są one istotne w działalności banków, w tym w wycenie składników bilansu oraz zarządzaniu ryzykiem. Głównymi obszarami, budzącymi obawy banków oraz organów nadzoru, są wyzwania prawne związane z wprowadzeniem zamienników w już zawartych umowach dotyczących aktywów (w szczególności udzielonych kredytów ze zmiennym oprocentowaniem), a także zmiany wewnętrznych procedur i systemów bankowych.

EBA podkreślił, że kluczowe jest, aby proces wprowadzania zamienników był przeprowadzany rzetelnie i terminowo oraz zakończył się przed zaprzestaniem opracowywania wyżej wymienionych wskaźników. Niezwykle ważna jest współpraca wszystkich uczestników tego procesu, w tym banków, ich klientów i innych kontrahentów, a także organów regulacyjnych i nadzorczych. Istotne dla banków jest także ograniczanie potencjalnego ryzyka prawnego oraz ryzyka związanego z prowadzeniem działalności (tzw. *conduct risk*), wynikających z tego procesu.

7.6. Opinia w sprawie planów przedłużenia przez władze szwedzkie obowiązywania instrumentu makroostrożnościowego wprowadzonego na podstawie art. 458 CRR

EBA opublikował 28 października br. [opinie](#) w sprawie planów szwedzkiego organu nadzoru finansowego (Finansinspektionen, FI) wydłużenia po raz drugi²⁶, tym razem o dwa lata (do końca 2023 r.), obowiązywania ostrzejszych wymogów kapitałowych wprowadzonych na podstawie art. 458 rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych (CRR). FI zobowiązał banki, które do obliczania wymogów kapitałowych wykorzystują metody ratingów wewnętrznych, by wobec portfela kredytów hipotecznych stosowały średnie wagi ryzyka na poziomie co najmniej 25%.

EBA przyjął do wiadomości obawy FI dotyczące ryzyka systemowego związanego z rynkiem nieruchomości mieszkaniowych oraz utrzymywania się ryzyka w szwedzkim systemie finansowym. Biorąc pod uwagę informacje przekazane przez szwedzkie władze, EBA nie zgłosił sprzeciwu

²⁶ Instrument ten został wprowadzony w 2018 r. na dwa lata, następnie w 2020 r. przedłużono jego obowiązywanie o rok.

wobec planów przedłużenia przez FI obowiązywania instrumentu makroostrożnościowego wprowadzonego na podstawie art. 458 CRR. Zwrócił jednak uwagę, że wymóg ten funkcjonował w takiej czy w innej formie od 2014 r., pierwotnie w ramach filaru II. Obawy o poziom zadłużenia i dynamikę akcji kredytowej na rynku mieszkaniowym były zgłaszane przez FI przez wiele lat i wydaje się, że zjawiska te mają charakter trwały, a nie cykliczny. W związku z tym EBA zachęca FI do przeprowadzenia kompleksowej i dokładnej oceny przyczyn tych problemów.

8. Inne

8.1. Decyzja Zjednoczonego Królestwa o ponownym przedłużeniu karencji w stosowaniu przepisów protokołu północnoirlandzkiego

Rząd Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej poinformował 6 września br. o kolejnym, jednostronnym [przedłużeniu okresów przejściowych](#), wydłużonych już w marcu i czerwcu br. Okresy przejściowe miały się zakończyć 1 października 2021 r., a ich celem było opóźnienie wdrażania przepisów [protokołu w sprawie Irlandii i Irlandii Północnej](#)²⁷, dotyczących m.in. wprowadzenia kontroli granicznych w odniesieniu do towarów transportowanych do Irlandii Północnej z pozostałych części Zjednoczonego Królestwa oraz certyfikatów obowiązujących w przypadku przewozu produktów rolno-spożywczych. Tym razem nie określono terminu karencji, aby umożliwić wypracowanie wspólnie z UE rozwiązań problemów wynikających ze stosowania protokołu. Postulaty co do sposobu rozwiązania tych problemów strona brytyjska przedstawiła 21 lipca br. w dokumencie zatytułowanym *Northern Ireland Protocol: the way forward* (tzw. *Command Paper*). KE przyjęła do wiadomości decyzję Wielkiej Brytanii o wydłużeniu okresów przejściowych i 6 września wydała [oświadczenie](#) o woli kontynuowania rozmów ze Zjednoczonym Królestwem. Podkreśliła, że nie wyrazi zgody na renegowację protokołu, choć jest otwarta na wszelkie nowe, elastyczne rozwiązania zaistniałych problemów – nie mogą one jednak wykraczać poza przepisy uzgodnione w umowie o wystąpieniu. KE potwierdziła, że obecnie nie przejdzie do kolejnego etapu procedury naruszeniowej, którą wszczęła w marcu br. w odpowiedzi na pierwsze przedłużenie przez Wielką Brytanię karencji w stosowaniu wybranych przepisów protokołu. Zastrzegła sobie jednak prawo powrotu do postępowania naruszeniowego lub otwarcia nowych procedur prawnych w celu usunięcia uchybień.

---

²⁷ Więcej na temat implementacji protokołu w sprawie Irlandii i Irlandii Północnej w [pkt 1.12](#).

Spis skrótów

APP	<i>asset purchase programme</i> , program skupu aktywów Europejskiego Banku Centralnego
ASEM	Asia-Europe Meeting, nieformalne forum dialogu i współpracy, zrzeszające 53 partnerów z całej Europy i Azji
CHF	frank szwajcarski
COP	Conference of Parties, Konferencja Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu
CRD IV	Capital Requirements Directive IV, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE
CRR	Capital Requirements Regulation, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012
CVA	<i>credit value adjustment</i> , korekta wyceny kredytowej
DLT	<i>distributed ledger technology</i> , technologia rozproszonego rejestru
EBA	European Banking Authority, Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

EBC	Europejski Bank Centralny
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority, Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych
EONIA	Euro Overnight Index Average, stawka reprezentująca stopę, po jakiej banki zawierają transakcje na międzybankowym rynku operacji depozytowych typu O/N w euro
ESG	<i>environmental, social and governance</i> , czynniki ekologiczne, społeczne i dotyczące ładu korporacyjnego
ESRB	European Systemic Risk Board, Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
FI	Finansinspektionen, szwedzki organ nadzoru finansowego
KE	Komisja Europejska
LEI	<i>Legal Entity Identifier</i> , identyfikator podmiotu prawnego
LIBOR	London Interbank Offered Rate, stawka reprezentująca wysokość oprocentowania, po jakim duże banki aktywne na rynku międzynarodowym pozyskują finansowanie na hurtowym rynku depozytów niezabezpieczonych
MREL	<i>minimum requirement for own funds and eligible liabilities</i> , minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa

OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development, Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
PE	Parlament Europejski
PEPP	<i>pandemic emergency purchase programme</i> , nadzwyczajny program skupu aktywów w czasie pandemii
RE	Rada Europejska
REACT-EU	Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe, wsparcie na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy
REFIT	<i>regulatory fitness and performance programme</i> , program sprawności i wydajności regulacyjnej
RRF	Recovery and Resilience Facility, instrument na rzecz odbudowy i zwiększania odporności
SRB	Single Resolution Board, Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji
SURE	<i>support to mitigate unemployment risks in an emergency</i> , instrument tymczasowego wsparcia krajów UE w celu zmniejszenia ryzyka bezrobocia
TLTRO	<i>targeted longer-term refinancing operations</i> , ukierunkowane dłuższe operacje re-finansujące
UE	Unia Europejska

---

www.nbp.pl

